

**ΟΜΙΛΙΑ-ΚΑΛΩΣΟΡΙΣΜΑ ΠΡΟΕΔΡΟΥ Ο.Κ.Ε.
ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΗ κ.κ. JEAN-CLAUDE JUNCKER ΚΑΙ ΓΙΩΡΓΟΥ ΝΤΑΣΗ**

21 Ιουνίου 2016

Με ιδιαίτερη χαρά καλωσορίζω τον Ζαν-Κλοντ Γιούνκερ, Πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, στα γραφεία της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής. Είναι μια επίσκεψη που στέλνει ένα ισχυρό μήνυμα για την ανάγκη του κοινωνικού διαλόγου σαν προϋπόθεση για την εδραίωση της δημοκρατίας, την ανάπτυξη και την κοινωνική αλληλεγγύη, τόσο στη χώρα μας, όσο και στην Ευρώπη.

Το όραμα των πατέρων της ευρωπαϊκής ιδέας, που γεννήθηκε από τα αδιέξοδα των διαιρέσεων και τα ερείπια μακροχρόνιων ανταγωνισμών, συγκρούσεων και δύο Παγκόσμιων Πολέμων, δημιούργησε μια πρωτοφανή για την ευρωπαϊκή ήπειρο περίοδο ειρήνης και ευημερίας. Η πραγματικότητα αυτή, που πολλές φορές υποτιμάται ιδιαίτερα από νέους ανθρώπους και όσους δεν έχουν ιστορική μνήμη, δοκιμάζεται σήμερα μπροστά στο πλήθος των παλιών και νέων προβλημάτων, σ' έναν κόσμο που εξελίσσεται ραγδαία και με ισχυρή πάντα την παρουσία των συγκυριακών σκοπιμοτήτων σ' όλα τα κράτη-μέλη. Γι' αυτό και είναι επιτακτική ανάγκη ν' αναλάβουμε άμεσα όλες τις απαραίτητες πρωτοβουλίες για όλα τα θέματα που αφορούν την ευρωπαϊκή ταυτότητα, την ενδυνάμωση του διεθνούς ρόλου της ΕΕ, την ανταγωνιστικότητα της ευρωπαϊκής οικονομίας, την κοινή πολιτική ασφάλειας, την επιχειρησιακή δυνατότητα ελέγχου των ευρωπαϊκών συνόρων, τον επανακαθορισμό του κοινωνικού κράτους και την κάλυψη του δημοκρατικού και θεσμικού ελλείμματος της Ευρώπης.

Θέματα, που όμως έρχονται συχνά σε σύγκρουση με πιεστικές εθνικές πολιτικές, με οικονομικές και κοινωνικές ανάγκες και προτεραιότητες, με ισχυρές ευρωσκεπτιστικές τάσεις. Κακά τα ψέματα: Υπάρχει σήμερα ένας αδυσώπητος ανταγωνισμός των εθνικών παραγωγικών συστημάτων και μια σειρά βαθέων διαρθρωτικών προβλημάτων που ταλανίζουν το ευρωπαϊκό οικοδόμημα και μεταξύ άλλων αρνητικών, «κλειδώνουν» τις ανισότητες.

Δεν ήταν τυχαίο που η Ευρώπη ήδη από τη δεκαετία του '80, αντιμέτωπη τότε με την επερχόμενη παγκοσμιοποίηση και τις αλλαγές στην τεχνολογία και το παραγωγικό μοντέλο, επέλεξε να δώσει έμφαση στην ολοένα και μεγαλύτερη συμμετοχή των παραγωγικών δυνάμεων και της κοινωνίας των πολιτών στις διαδικασίες λήψης των αποφάσεων. Κρίθηκε, εύλογα, ότι το συγκεντρωτικό μοντέλο διοίκησης και οι συγκρουσιακές λογικές έπρεπε να υποχωρήσουν. Και τη θέση τους πήρε η συμμετοχικότητα.

Αυτό είχε σα φυσικό επακόλουθο τη μετεξέλιξη του κοινωνικού διαλόγου σε βασικό συστατικό του ευρωπαϊκού κοινωνικού μοντέλου και ταυτόχρονα αναπόσπαστου στοιχείου της στρατηγικής για μία όλο και περισσότερο δημοκρατική, ολοκληρωμένη και ανταγωνιστική Ευρώπη στο παγκόσμιο περιβάλλον. Ο κοινωνικός διάλογος έγινε θεμέλιο και αξία.

Ύστερα ήρθε η κρίση στην Ευρώπη.

Ο κοινωνικός διάλογος κατάφερε σε πολλές περιπτώσεις ν' αναδείξει πράγματι λύσεις, ώστε να διαχειριστούν οι ευρωπαϊκές επιχειρήσεις την ύφεση και να μπορέσουν να διατηρήσουν τις θέσεις εργασίας τους. Η κρίση όμως κράτησε περισσότερο απ' ότι αναμενόταν, επεκτάθηκε και έγινε βαθύτερη. Και αυτό αύξησε τις κοινωνικές εντάσεις. Το αποτέλεσμα; Οι περισσότερες μεταρρυθμίσεις κατέληξαν να σχεδιάζονται και να εφαρμόζονται χωρίς ουσιαστικό διάλογο, χωρίς συμμετοχή της κοινωνίας και των παραγωγικών τάξεων.

Σε μια Ευρώπη που η ανεργία αυξάνεται συνεχώς, που η ανάπτυξη ακολουθεί αναιμικούς ρυθμούς και που μεγάλος αριθμός μεταναστών και απεγνωσμένων προσφύγων αναζητούν «μέλλον», πολλοί θα πουν ότι ο κοινωνικός διάλογος ίσως είναι πολυτέλεια. Γιατί βλέπετε, οι αποφάσεις επείγουν, την ίδια στιγμή που η λιτότητα πλήττει σκληρά και πολυεπίπεδα το ευρωπαϊκό κοινωνικό μοντέλο. Κάπως έτσι λοιπόν φτάσαμε σήμερα η ευρωπαϊκή κοινωνία των πολιτών να βρίσκεται, αν όχι σε κρίση, τουλάχιστον σε σημείο καμπής.

Κι όμως:

Τώρα είναι που ο επαναπροσδιορισμός του ρόλου και του τρόπου δράσης και δικτύωσης των φορέων της κοινωνίας των πολιτών είναι αναγκαίος, ώστε να ξαναγίνουν οι πολίτες βασικοί πρωταγωνιστές και να ν' αντιμετωπισθούν οι προκλήσεις στο κοινωνικό, πολιτικό και οικονομικό γίγνεσθαι. Τώρα είναι που πρέπει και πάλι να θυμηθούμε και να θυμίσουμε τη σχέση διαλόγου και κοινωνίας και την ανάγκη τοποθέτησης του πολίτη στο κέντρο των αποφάσεων. Τώρα είναι που οι ανάγκες, ιδίως των νέων ανθρώπων, για επικοινωνία, συμμετοχή, ελπίδα, για έναν καλύτερο κόσμο και δικαιότερη διανομή του οικονομικού αποτελέσματος, γίνονται όλο και πιο έντονες.

Κύριε Πρόεδρε,

Γνωρίζετε καλά ότι η χώρα μας, από τους πρωτεργάτες της ευρωπαϊκής ιδέας, βρέθηκε από νωρίς στο επίκεντρο της κρίσης, καθώς εδώ αναδύθηκαν πρώτα και σε μεγαλύτερο βαθμό πολλά από τα προβλήματα που προανέφερα και τα οποία είχαν σαν αποτέλεσμα οι Έλληνες πολίτες να βιώνουν σήμερα μια πρωτόγνωρη υποβάθμιση του επιπέδου ζωής. Και δυστυχώς, εδώ που γεννήθηκε η ίδια η δημοκρατία, τα τελευταία χρόνια στην πλειοψηφία των περιπτώσεων, υπήρξε μόνο μια κατ' επίφαση διαδικασία διαλόγου. Σημαντικό ρόλο βέβαια σ' αυτό έπαιξε και ο κατεπείγον χαρακτήρας των περισσότερων και σημαντικότερων νομοθετημάτων των τελευταίων ετών.

Εκτιμούμε βαθιά τις προσπάθειές σας να ανταποκριθεί η Κομισιόν στις μεγάλες προκλήσεις που αντιμετωπίζουμε και μάλιστα σε συνθήκες σκληρών διακρατικών διαπραγματεύσεων. Ξέρουμε την αγάπη σας για την Ελλάδα, δεν ξεχνούμε τις ενέργειες σας και τον σημαντικό ρόλο σας το καλοκαίρι του 2015 όταν η χώρα μας ήταν στα πρόθυρα εξόδου από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα. Τη χαρακτηριστική δήλωση σας ότι: «είτε όλοι μας θα είμαστε νικητές, είτε όλοι μας ηττημένοι». Νιώθουμε την αγωνία σας ν' αποκτήσει η χώρα μας σύγχρονη δημόσια διοίκηση, αναπτυξιακή δυναμική, βιώσιμα δημοσιονομικά.

Το Πακέτο Δανειακών Κεφαλαίων που φέρει το όνομά σας, αναμφίβολα δίνει οικονομική ανάσα και βοήθεια στην Ελλάδα, σε μια περίοδο μάλιστα που το μεγαλύτερο πρόβλημά της είναι η χρηματοδότηση έργων. Παρά όμως τα σημαντικά βήματα που έχουν γίνει, σας παρακαλώ να έχετε υπόψη σας ότι η χώρα μας είναι στην πραγματικότητα ακόμα εγκλωβισμένη σ' ένα περιβάλλον με υψηλή φορολόγηση, υψηλά επιτόκια, χαμηλούς μισθούς και υψηλή ανεργία, δεδομένα που δυστυχώς την κρατούν καθηλωμένη.

Αλλά και σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, η κρίση και η ενίσχυση των ευρωσκεπτικιστικών ρευμάτων από διαφορετικές ιδεολογικές προσεγγίσεις, έχουν φέρει τα πράγματα σ' ένα σημείο στρατηγικής ακινησίας. Ούτε μπρος, ούτε πίσω σε επίπεδο ουσιαστικής ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, μάλλον σε τέλμα και αμηχανία. Και φυσικά, το ζήτημα της παραμονής του Ηνωμένου Βασιλείου στην Ευρωπαϊκή Ένωση και του επικείμενου δημοψηφίσματος προκαλεί ακόμη περισσότερες αμφισβητήσεις και κλυδωνισμούς, που θέτουν υπό επανεξέταση τον προσδιορισμό της Ευρώπης ως θεσμικής, ιστορικής και γεωγραφικής οντότητας.

Είναι προφανές ότι μεγάλες πολιτικές αποφάσεις πρέπει άμεσα να ληφθούν για την αναθέρμανση της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Μεγάλες ιδέες πρέπει να γεννηθούν και κυρίως να εμπνεύσουν.

Σε κάθε περίπτωση πάντως η Ο.Κ.Ε. θα είναι εδώ και θα αποτελεί σταθερό σημείο πρωτοβουλιών διαλόγου, σύνθεσης ιδεών και απόψεων για κάθε ζήτημα που προκύπτει και έχει οικονομικές και κοινωνικές συνέπειες. Θα είναι σύμμαχος σε κάθε προσπάθεια μετάβασης, από την Ελλάδα με τις παθογένειες του χθες, σε μια σύγχρονη αναγεννημένη Ελλάδα, που θα κρατάει τα παιδιά της και θα είναι ενταγμένη σε μια αλληλέγγυα και ανθεκτική Ευρώπη. Έχουμε μέχρι σήμερα άλλωστε αποδείξει την ισχυρή βούληση μας. Ενδεικτικά, αναφέρω ότι έχουμε εκδώσει πάνω από τριακόσιες εμπειριστατωμένες γνώμες σε αντίστοιχα νομοσχέδια. Πρόσφατα επίσης, διοργανώσαμε διεθνές συνέδριο για τις ανθρώπινες ροές σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Ο.Κ.Ε. και την Αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Ελλάδα, στο οποίο υποβλήθηκαν προτάσεις και τρόποι αντιμετώπισης του προσφυγικού και μεταναστευτικού ζητήματος. Μάλιστα, για το θέμα αυτό έχουμε συστήσει ανοιχτή Επιτροπή Εργασίας, όπως ανοιχτή Επιτροπή Εργασίας έχουμε και για το μείζον ζήτημα των μεταρρυθμίσεων που χρειάζεται να γίνουν, προκειμένου να οδηγηθεί σταδιακά η οικονομία μας σε ανάπτυξη. Θα συνεχίσουμε το ίδιο εντατικά και αποφασιστικά.

Φίλε Γιώργο Ντάση,

Σ' ευχαριστούμε για όλες τις προσπάθειες που καταβάλλεις, οι οποίες σε μεγάλο βαθμό είναι κοινές, αποπνέουν ίδιες αξίες και συνεπώς δεν χρειάζονται περιττά λόγια. Σου υπόσχομαι ότι έχουμε μπροστά μας πληθώρα δράσεων και οραμάτων να υλοποιήσουμε και ξέρω ότι οι δεσμοί μας θα γίνονται ολοένα και στενότεροι.

Κύριε Γιούνκερ, κύριε Ντάση, Επίτροπε και φίλε Δημήτρη Αβραμόπουλε,

Η παρουσία σας εδώ σήμερα είναι μια σημαντική ενθάρρυνση στο έργο που καλείται η Ο.Κ.Ε. να τελέσει με σοβαρότητα, συνέπεια και υπευθυνότητα. Το έργο για ανάδειξη του κοινωνικού διαλόγου ως απαραίτητη προϋπόθεση για την εύρεση εκείνων των λύσεων και πολιτικών, που όχι μόνο θα μας δείξουν το δρόμο εξόδου από την κρίση, αλλά θα στρώσουν το μονοπάτι για μια κοινωνία ειρήνης, ευημερίας και δικαιοσύνης. Για ένα καλύτερο αύριο.